

Parlamentul României
Camera Deputaților
Cabinet Secretar General

NOTĂ

**referitoare la Decizia Curții Constituționale nr. 382 privind
excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 114 alin. (3)
din Legea societăților nr. 31/1990**

Către: Biroul permanent al Camerei Deputaților

De la: Secretarul general al Camerei Deputaților

Vă informăm că prin Decizia nr. 382 din 31 mai 2018, definitivă și general obligatorie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 668 din 1 august 2018, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 114 alin. (3) din Legea societăților nr. 31/1990, care nu permite contestarea în justiție, pe calea acțiunii în anulare prevăzute de art. 132 din lege, a deciziilor consiliului de administrație, respectiv directoratului luate în exercitarea atribuției delegate de majorare a capitalului social, este neconstituțională.

Potrivit prevederilor art.147 alin.(1) din Constituția României, republicată, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Potrivit art. 136 alin.(2) din Regulamentul Camerei Deputaților, procedura de reexaminare a legii urmează să fie declanșată de Senat, în calitate de primă Cameră sesizată.

Cu această decizie urmează să fie informate Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare.

Anexăm alăturat, Decizia Curții Constituționale nr. 382/2018.

SECRETAR GENERAL

Silvia-Claudia MIHALCEA

Șef Departament legislativ

Georgică TOBĂ

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 382

din 31 mai 2018

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 114 alin. (3)
din Legea societăților nr. 31/1990**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 114 alin. (3) din Legea societăților nr. 31/1990, excepție ridicată de Dragoș Băldescu în dosarele nr. 6.860/118/2015 și nr. 7.902/118/2015 ale Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și în Dosarul nr. 906/118/2016 al Tribunalului Constanța — Secția a II-a civilă, precum și de Mariana Georgescu și Paul-Alexandru Băldescu în Dosarul nr. 4.373/118/2016 al Tribunalului Constanța — Secția a II-a civilă și care constituie obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 3.376D/2016, nr. 102D/2017, nr. 2.267D/2017 și nr. 165D/2018.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 8 mai 2018, în prezența autorului excepției de neconstituționalitate din dosarele nr. 3.376D/2016, nr. 102D/2017 și nr. 165D/2018, Dragoș Băldescu, asistat de avocat Floriana Balint din Baroul București, cu delegație depusă la dosar, și a părții Societatea Romned Port Operator — S.A. din Constanța reprezentată de avocat Ștefan Deaconu din Baroul București, și avocat Alina Pârvolescu din Baroul Constanța, cu delegații depuse la dosar și cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea a dispus conexarea dosarelor nr. 102D/2017, nr. 2.267D/2017 și nr. 165D/2017 la Dosarul nr. 3.376D/2016, și, în temeiul prevederilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, pentru o mai bună studiere a problemelor ce au format obiectul dezbaterii, a amânat pronunțarea pentru data de 31 mai 2018, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 3 noiembrie 2016, Decizia civilă nr. 628 din 24 noiembrie 2016, Încheierea din 12 iunie 2017 și Încheierea din 20 octombrie 2017 pronunțate în dosarele nr. 6.860/118/2015, nr. 7.902/118/2015, nr. 4.373/118/2016, nr. 906/118/2016, Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Tribunalul Constanța — Secția a II-a civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 114 alin. (3) din Legea societăților nr. 31/1990, excepție ridicată de Dragoș Băldescu și de Mariana Georgescu și Paul-Alexandru Băldescu în cauze având ca obiect soluținarea apelurilor formulate împotriva hotărârilor tribunalului prin care au fost respinse, ca inadmisibile, cererile de anulare a unor hotărâri ale consiliului de administrație prin care

s-a decis majorarea capitalului social, precum și soluținarea acțiunii în anulare a unei hotărâri a adunării generale a acționarilor și a unor hotărâri ale consiliului de administrație prin care s-a decis majorarea capitalului social.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât limitează dreptul de a contesta în justiție deciziile/hotărârile consiliului de administrație având ca obiect majorarea capitalului social al societăților pe acțiuni, atribuție delegată acestuia de către adunarea generală. În acest sens se susține că prin faptul că acționarii și persoanele interesate pot ataca în justiție hotărârile adunării generale prin care s-a dispus majorarea capitalului social al societății pe acțiuni, însă deciziile/hotărârile consiliului de administrație prin care s-a dispus majorarea capitalului social al societății pe acțiuni nu pot fi atacate în justiție, textul legal criticat încalcă accesul liber la justiție printr-o excludere care ar avea semnificația încălcării egalității de tratament juridic.

5. Se mai arată că această limitare adusă prin art. 114 alin. (3) din Legea nr. 31/1990 nu se regăsea în forma anterioară a legii, înainte de modificarea adusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și a altor acte normative incidente.

6. Prin urmare, se apreciază că persoanele interesate, vătămate prin majorarea capitalului social realizată prin deciziile/hotărârile consiliului de administrație sunt lipsite, în mod nejustificat, de posibilitatea de a se adresa unei instanțe judecătorești în vederea restabilirii drepturilor lor. Instanțele de judecată, investite cu soluținarea unor cereri de anulare a deciziilor/hotărârilor consiliului de administrație de majorare a capitalului social, le resping, ca inadmisibile, întrucât art. 114 alin. (3) din Legea nr. 31/1990 nu prevede aplicabilitatea art. 132 și 133 din lege în cazul majorării de capital prevăzute de art. 113 lit. f) din lege.

7. În fine, se mai arată că prin acțiunea formulată se contestă inclusiv existența unei delegări valabile din partea adunării generale în favoarea consiliului de administrație pentru efectuarea majorării de capital, ceea ce implică cu atât mai mult necesitatea unui control judecătoresc.

8. Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal apreciază că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale. Arată că, deși legiuitorul reglementează la art. 114 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 situația generală privind delegarea consiliului de administrație, respectiv directoratului pentru situații ce privesc în mod direct competența adunării extraordinare, respectiv mutarea sediului, schimbarea obiectului de activitate și majorarea capitalului social, nu se mai prevede acțiunea în anulare pentru aceleași situații premisă, fiind exclusă de la aplicare majorarea capitalului social — art. 113 lit. f) din Legea nr. 31/1990.

9. Tribunalul Constanța — Secția a II-a civilă apreciază că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale. Excluderea de la controlul judecătoresc a hotărârilor consiliului de administrație sau directoratului ce privesc majorarea capitalului social în condițiile în care hotărârile adunării generale extraordinare ce

privesc aceeași măsură a majorării capitalului social pot fi atacate în justiție potrivit art. 132 alin. (2) din Legea nr. 31/1990 determină o încălcare a accesului liber la justiție, întrucât, pe de o parte, persoanele interesate sunt private de o garanție procedurală efectivă pentru apărarea dreptului lor de proprietate afectat prin instituirea măsurilor, iar, pe de altă parte, aduce atingere substanței dreptului statuat prin dispozițiile art. 21 din Constituție.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

11. **Guvernul**, în dosarele nr. 3.376D/2016, nr. 102D/2017 și nr. 2.267D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată, în esență, că posibilitatea recunoscută părților de a cere anularea hotărârii generale a acționarilor prin care a fost autorizat consiliul de administrație/directoratul să procedeze la majorarea capitalului social, doar în cuantumul și condițiile stabilite în hotărârea adunării generale a acționarilor, este de natură a garanta controlul judiciar al măsurii organelor societare și de a asigura accesul acționarilor în instanță pentru determinarea cadrului de exercitare a drepturilor lor legitime.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului autorului excepției de neconstituționalitate și ale reprezentanților părții Societatea Romned Port Operator — S.A. din Constanța, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele.

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 114 alin. (3) din Legea societăților nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins: „(3) În cazul în care consiliul de administrație, respectiv directoratul este mandatat să îndeplinească măsurile prevăzute de art. 113 lit. b) și c), dispozițiile art. 131 alin. (4) și (5), ale art. 132, cu excepția alin. (6) și (7), precum și prevederile art. 133 se aplică deciziilor consiliului de administrație, respectiv celor ale directoratului, în mod corespunzător. Societatea va fi reprezentată în instanță de către persoana desemnată de președintele instanței dintre acționarii ei, care va îndeplini mandatul cu care a fost însărcinată, până ce adunarea generală, convocată în acest scop, va alege o altă persoană.”

15. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 21 privind accesul liber la justiție.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că legiuitorul, prin art. 114 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, a reglementat posibilitatea ca exercițiul atribuțiilor adunării generale extraordinare referitoare la mutarea sediului societății, schimbarea obiectului de activitate al acesteia — limitată doar la activitatea ori activitățile secundare ale societății, mai puțin domeniul și activitatea principală —, precum și la majorarea capitalului social să fie delegate către consiliul de administrație, respectiv directorat prin actul constitutiv sau prin

hotărâre a adunării generale extraordinare, stabilind, totodată, prin alin. (3) al art. 114 din lege că deciziile consiliului de administrație sau directoratului date în domeniul atribuțiilor delegate de adunarea generală a acționarilor cu privire la mutarea sediului sau schimbarea obiectului secundar de activitate pot forma obiectul acțiunii în anulare, în aceste cazuri fiind prevăzută expres aplicabilitatea dispozițiilor art. 132 din lege care, la alin. (2), statuează că „Hotărârile adunării generale contrare legii sau actului constitutiv pot fi atacate în justiție, în termen de 15 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, de oricare dintre acționarii care nu au luat parte la adunarea generală sau care au votat contra și au cerut să se insereze aceasta în procesul-verbal al ședinței.”

17. În schimb, atunci când consiliul de administrație, respectiv directoratul este mandatat să majoreze capitalul social, Curtea reține că legiuitorul, prin alin. (2) al art. 114 din lege, a făcut trimitere la aplicarea deciziilor acestuia a dispozițiilor art. 220¹ din același act normativ, ceea ce înseamnă că majorarea capitalului societății poate fi făcută în condițiile stabilite de textul legal la care se face trimitere. Astfel, prin actul constitutiv, consiliul de administrație sau directoratul poate fi autorizat pe o perioadă de maximum 5 ani de la data înmatriculării societății să majoreze capitalul social subscris până la o anumită valoare nominală determinată — *capital autorizat*, prin emiterea de noi acțiuni în schimbul aporturilor. Această autorizare poate fi dată și după înființarea societății, de către adunarea generală a acționarilor, care va modifica actul constitutiv în acest sens printr-o hotărâre adoptată cu cvorumul și cerințele de vot prevăzute de lege, tot pentru o perioadă ce nu poate depăși 5 ani, dar care curge, de data aceasta, de la momentul înregistrării modificării. În actul constitutiv se poate insera o clauză care să prevadă cerințe speciale de cvorum pentru o astfel de modificare, iar valoarea nominală a capitalului autorizat nu poate depăși jumătate din capitalul social subscris, existent în momentul autorizării. Totodată, legiuitorul a prevăzut că prin mandatul acordat, consiliului de administrație, respectiv directoratului i se pot stabili și atribuții în a decide restrângerea sau ridicarea dreptului de preferință al acționarilor existenți.

18. În ceea ce privește noțiunea de capital autorizat, Curtea reține că aceasta a fost introdusă prin Legea nr. 441/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, și a Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 28 noiembrie 2006, ca o măsură de asigurare a unui control al acționarilor asupra operațiunilor de majorare a capitalului social, reprezentând implementarea obiectivelor celei de-a doua Directive a Consiliului 77/91/CEE din 13 decembrie 1976, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 26 din 31 ianuarie 1977, respectiv coordonarea dispozițiilor de drept intern privind constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea, majorarea sau reducerea capitalului lor, care este deosebit de importantă pentru a asigura o protecție minimă echivalentă atât pentru acționarii, cât și pentru creditorii societăților în cauză.

19. Din coroborarea dispozițiilor legale anterior menționate, Curtea reține faptul că pot fi atacate în justiție doar deciziile consiliului de administrație/directoratului prin care s-au adoptat măsuri referitoare la mutarea sediului societății sau schimbarea obiectului de activitate, acestea fiind expres nominalizate de art. 114 alin. (3) din Legea nr. 31/1990, fiind exceptate de la calea contestării în instanță deciziile organelor de gestiune ale societății date în exercitarea atribuției mandatate de majorare a capitalului social. În acest din urmă caz, deși decizia este luată în temeiul actului constitutiv sau al hotărârii adunării generale a acționarilor de delegare a atribuției, ca și în cazul schimbării sediului sau a obiectului de activitate de activitate, acest fapt nu presupune punerea sub semnul egalității a deciziei consiliului

de administrație/directoratului cu cea a hotărârii adunării generale pentru a putea fi invocate dispozițiile art. 132 din lege. Totodată, Curtea reține că din succesiunea modificărilor aduse dispozițiilor art. 114 din Legea nr. 31/1990, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 441/2006, puteau fi supuse controlului instanței de judecată și deciziile consiliului de administrație/directorat date în îndeplinirea atribuției delegate de majorare a capitalului social, pentru ca ulterior acestui moment, legiuitorul să prevadă în cazul acestora doar condițiile în care organul de gestiune al societății poate fi mandatat.

20. Referitor la cele trei ipoteze în care atribuțiile adunării generale a acționarilor pot fi delegate consiliului de administrație/directoratului, potrivit art. 114 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, respectiv sediul social, obiectul de activitate secundar și capitalul social, Curtea reține că acestea reprezintă elemente esențiale ce trebuie cuprinse în actul constitutiv al unei societăți pe acțiuni, potrivit art. 8 lit. b), c) și d) din lege.

21. Astfel, prin stabilirea sediului de către acționari, în chiar actul constitutiv, o societate se individualizează în spațiu. În lipsa dovezii deținerii unui spațiu în baza unui titlu legitim, o societate nu se poate constitui, iar schimbarea sediului se poate face cu respectarea formalităților necesare modificării actului constitutiv. Stabilirea unui sediu adecvat are relevanță în îndeplinirea obiectului de activitate al societății, acesta putând fi locul în care își desfășoară activitățile pentru care a fost înființată, așadar mutarea sediului societății ține de marja de apreciere a acționarilor, având în vedere scopul stabilirii inițiale a acestuia. Prin urmare, sediul unei societăți se caracterizează prin obligativitate și stabilitate.

22. În ceea ce privește obiectul de activitate al societății, acesta conturează sfera activităților pe care societatea le va desfășura și care se determină prin raportare la Clasificarea activităților din economia națională — CAEN, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 656/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 301 din 5 noiembrie 1997, cu modificările și completările ulterioare. Autorizarea unui nou obiect de activitate se face la registrul comerțului la fel ca orice altă modificare a actului constitutiv al societății. Schimbarea obiectului secundar de activitate poate fi determinată de nevoia societății să desfășoare o anumită activitate în vederea producerii de bunuri sau servicii care poate implica atragerea de noi resurse umane, tehnologice sau financiare. Așadar, schimbarea obiectului secundar al societății este strâns legat de evoluțiile economice, de eficientizarea activității societății și de obținerea de profit, în principiu orice activități putând fi incluse în obiectul de activitate. Totodată, efectuarea anumitor activități poate necesita autorizarea organelor competente, dreptul desfășurării acestora născându-se din momentul obținerii autorizației respective, sub sancțiunea nulității actelor și faptelor săvârșite fără autorizare (a se vedea art. 207 din Codul civil). Autorizarea și desfășurarea unui nou obiect de activitate se reflectă în evidențele contabile ale societății.

23. Referitor la capitalul social, Curtea reține că acesta reflectă valoarea aporturilor pe care acționarii le aduc la înființarea societății sau în cursul existenței acesteia și reprezintă principala sursă de finanțare a societății. Potrivit art. 212 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, societatea pe acțiuni își va putea majora capitalul social, cu respectarea dispozițiilor prevăzute pentru constituirea societății, și se realizează prin emisiunea de acțiuni noi sau prin majorarea valorii nominale a acțiunilor existente în schimbul unor aporturi în numerar sau/și în natură sau prin încorporarea rezervelor, beneficiilor sau a primelor de emisiune, cu excepția rezervelor legale sau prin compensarea unor creanțe lichide și exigibile asupra societății [art. 210 alin. (1) și (2) din Legea nr. 31/1990] și cu respectarea dreptului de preferință al acționarilor existenți (art. 216 din lege). Încălcarea dreptului de preferință al acționarilor existenți atrage

anulabilitatea hotărârii de majorare a capitalului social [art. 216 alin. (3) din lege]. Atunci când majorarea capitalului social se face prin majorarea valorii nominale a acțiunilor existente, hotărârea adunării generale se ia cu votul tuturor acționarilor, având în vedere că implică obligații noi ale acestora, în afară de cazul când este realizată prin încorporarea rezervelor, beneficiilor sau primelor de emisiune [art. 210 alin. (4) din Legea nr. 31/1990]. Curtea constată faptul că majorarea capitalului social are loc în mai multe etape: hotărârea de principiu a majorării capitalului social, exercitarea dreptului de preferință, evaluarea aporturilor în natură de către un expert propus de registrul comerțului (art. 215 din lege), emiterea, depunerea și publicarea prospectului de emisiune, majorarea efectivă a capitalului social. Prin urmare, majorarea capitalului social în limita capitalului autorizat este o operațiune cu implicații importante asupra structurii și activității unei societăți.

24. În acest context, Curtea reține că delegarea prevăzută de art. 114 din Legea nr. 31/1990 are un caracter excepțional și determinat, motivată fiind de operativitatea realizării măsurii respective și are semnificația delegării de competențe, și nu a transferului de atribuții, astfel încât deciziile organelor de gestiune pot fi supuse controlului de legalitate. Modificarea celor trei elemente constitutive — sediul social, obiectul de activitate, majorarea capitalului social — poate fi delegată consiliului de administrație/directoratului, potrivit art. 114 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, în aceleași modalități, respectiv prin actul constitutiv sau prin hotărâri ale adunării generale a acționarilor, iar sub aspectul efectelor produse de modificarea lor are loc o schimbare majoră în viața unei societăți, iar din punct de vedere juridic are loc o modificare a actului constitutiv al societății.

25. Chiar dacă cele trei elemente constitutive au același regim sub aspectul stabilirii și al modificării lor, legiuitorul a reglementat, prin art. 114 alin. (3) din Legea nr. 31/1990, un regim juridic distinct în ceea ce privește posibilitatea contestării lor în justiție, respectiv pot forma obiect al acțiunii în anulare numai deciziile consiliului de administrație/directoratului date în executarea hotărârilor adunării generale a acționarilor de delegare a atribuțiilor de modificare a sediului și obiectului secundar de activitate.

26. Cu toate acestea, decizia luată de consiliul de administrație/directorat în exercitarea atribuției delegate de majorare a capitalului social nu este una obișnuită — astfel încât menținerea sau invalidarea acesteia să fie atributul adunării generale în virtutea activității de control a gestiunii administratorilor — fiind, pe de o parte, expres menționată în dispozițiile art. 114 alin. (1) din lege alături de schimbarea sediului sau a obiectului de activitate, iar, pe de altă parte, reprezintă un eveniment important în funcționarea unei societăți, având implicații atât în structura acționariatului, cât și în dezvoltarea economică a acesteia. Pentru ca efectele unei astfel de decizii să fie înlăturate pe calea acțiunii în răspundere împotriva administratorilor întemeiate pe art. 111 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 31/1990, potrivit căruia „[...] adunarea generală este obligată [...] să se pronunțe asupra gestiunii consiliului de administrație, respective a directoratului”, dacă se dovedește că o atare hotărâre este păgubitoare pentru societate sau interesele asociaților acesteia, adunarea generală trebuie convocată în condițiile prevăzute de lege. Or delegarea de atribuții — schimbarea sediului social, schimbarea obiectului secundar de activitate sau majorarea capitalului social — a fost prevăzută de legiuitor tocmai pentru eliminarea neajunsurilor convocării și ținerii unei ședințe a adunării generale a societății.

27. Astfel, Curtea apreciază că posibilitatea formulării, în temeiul art. 132 din Legea nr. 31/1990, a unei cereri de anulare a hotărârii adunării generale de mandatare a consiliului de administrație/directorat de a majora capitalul social al societății nu legitimează absența controlului judiciar asupra deciziei luate ca urmare a punerii în executare a acesteia.

28. Totodată, Curtea observă că, în cazul societăților tranzacționate pe o piață reglementată, legiuitorul a prevăzut, în mod expres, că deciziile luate de consiliul de administrație/directorat în baza hotărârii de delegare a majorării capitalului social au același regim juridic ca și hotărârile adunării generale a acționarilor, statuând, în acest sens, prin art. 85 alin. (3) din Legea nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 29 martie 2017 că „*Hotărârile luate de consiliul de administrație al unui emitent, în exercițiul atribuțiilor delegate de adunarea generală extraordinară a acționarilor, au același regim ca și hotărârile adunării generale a acționarilor, în ceea ce privește publicitatea acestora și posibilitatea de contestare în instanță.*”

29. Prin urmare, Curtea reține că excluderea de la controlul judecătoresc a deciziilor consiliului de administrație/directorat de majorare a capitalului social echivalează cu imposibilitatea ca o instanță să verifice îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege de către un astfel de act. Așadar, soluția legislativă consacrată prin dispozițiile art. 114 alin. (3) din Legea nr. 31/1990 care nu permite exercitarea controlului judecătoresc asupra deciziilor consiliului de administrație/directorat de majorare a capitalului social — în acest din urmă caz putând fi atacate în justiție numai hotărârile adunării generale prin care s-a dispus majorarea capitalului social — este de natură să aducă atingere substanței dreptului de acces liber la justiție consacrat de art. 21 din Constituție.

30. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că accesul liber la justiție nu este un drept absolut, putând fi limitat prin anumite condiții de formă și de fond impuse de legiuitor, prin raportare la dispozițiile art. 21 din Constituție. Condiționările astfel stabilite nu pot fi acceptate dacă afectează dreptul fundamental în chiar substanța sa. De asemenea, limitările aduse dreptului fundamental sunt admisibile doar în măsura în care vizează un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele folosite de legiuitor și scopul urmărit de acesta (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 176 din 24 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 356 din 27 aprilie 2005). Totodată, prin Decizia nr. 71 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 27 ianuarie 2009, Curtea a reținut că accesul liber la justiție

este pe deplin respectat ori de câte ori partea interesată, în vederea valorificării unui drept sau interes legitim, a putut să se adreseze cel puțin o singură dată unei instanțe naționale.

31. Potrivit art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în jurisprudența sa, cu titlu general, că art. 6 paragraful 1 din Convenție garantează oricărei persoane dreptul de a aduce în fața unei instanțe orice pretenție referitoare la drepturi și obligații cu caracter civil (a se vedea Hotărârea din 21 februarie 1975, pronunțată în Cauza *Golder împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, și Hotărârea din 20 decembrie 2011, pronunțată în Cauza *Dokic împotriva Serbiei*, paragraful 35). De asemenea, Curtea de la Strasbourg a reținut în Hotărârea din 26 octombrie 2000, pronunțată în Cauza *Kudla împotriva Poloniei*, paragraful 157, că art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale presupune existența posibilității efective de a supune judecării unei instanțe naționale cazul încălcării unui drept consacrat de Convenție.

32. Ca urmare, este de competența exclusivă a legiuitorului instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, soluție ce rezultă din dispozițiile art. 126 alin. (2) din Constituție (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994).

33. În concluzie, Curtea reține că textul legal criticat nu stabilește limitări sau condiționări ale dreptului de acces liber la justiție, aspecte compatibile, de principiu, cu exigențele intrinseci ale acestuia, ci refuză beneficiul acestui drept fundamental persoanelor ale căror drepturi au fost afectate prin deciziile consiliului de administrație/directorat de majorare a capitalului social, astfel încât lipsa controlului judecătoresc în materia analizată constituie o încălcare a accesului la justiție (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 774 din 10 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 6 ianuarie 2016, paragraful 30, sau Decizia nr. 486 din 2 decembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 6 martie 1998).

34. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Dragoș Băldescu în dosarele nr. 6.860/118/2015 și nr. 7.902/118/2015 ale Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și nr. 906/118/2016 al Tribunalului Constanța — Secția a II-a civilă, precum și de Mariana Georgescu și Paul-Alexandru Băldescu în Dosarul nr. 4.373/118/2016 al Tribunalului Constanța — Secția a II-a civilă și constată că soluția legislativă cuprinsă în art. 114 alin. (3) din Legea societăților nr. 31/1990, care nu permite contestarea în justiție, pe calea acțiunii în anulare prevăzute de art. 132 din lege, a deciziilor consiliului de administrație, respectiv directoratului luate în exercitarea atribuției delegate de majorare a capitalului social, este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, Curții de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Tribunalului Constanța — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 mai 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Andreea Costin